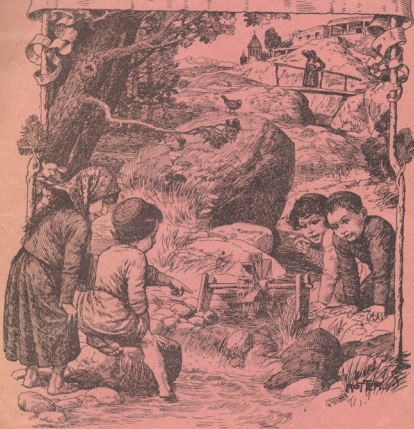

311 72

საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი

ნაკადული საყმაფროლო შურნალი.

თებერვალი
№ 3

1911

ვალიყალი მეზვილა
მხირე ლოქვაანთათვის.

შინაარსი:

I—მეგობრები,—სურ. ე. შ. ბრეტონისა	1
II—ბავშვები—,ლეკსია ი. კოვასისი	3
III—ალილოზედ,—(დასასრული) ვ. თამროშვილისა	5
IV—ბედნიერების საჩუქრები,—(თარგმანი) ე. გულისაშვილისა. 10	
V—მერცხლის სიმღერა,—(გადმოკეთებული) შ. შვიდიშვილისა. 16	
VI—ზამთრის პეზელები,—(რუსულად) ელ. ჭიჭინაძისა	17
VII—კატა და ცხენი,—(თარგმანი) ილ. ჭრედაშვილისა	19
VIII—თევზი და კობო,—(აგაუა) ილ. შირიანაშვილისა.	21
IX—გასართობი: რებუსული ამოცანა, მოძრავი გემი, რებუსი და აღსნა.	22

განკ. №
 № 59
 გენერალის
 შტაბ-ბინისთვის

ნაკადი 89-VII.

№ 3

თბილისი 1911 წ.

მეგობრები. — სურ. ე. მ. პრეტონის.

შინაარსი:

I—შეგობრები,—სურ. უ. შ. ბრეტონას	1
II—ბავშვები—, ლექსი ი. გოგასა	3
III—ალილოზედ,— (დასასრულა) ვ. თამროშვიდას	5
IV—ბედნიერების საჩუქრები,— (თარგმანი) ე. გულაის შვიდას	10
V—მერცხლის სიმღერა,— (გადმოკეთებული) შ. მღვიმელას	16
VI—ზამთრის პეპელები,— (რუსულათ) ედ. ჭიჭინაძის	17
VII—კატა და ცხენი,— (თარგმანი) იდ. ჭრედაშვიდას	19
VIII—თევზი და კიბო,— (იგავა) ად. შარაიანშვიდას	21
IX—გასართობი: რებუსული ამოცანა, მოძრავი გემი, რებუსი და აღსნა	22

ბ ა ვ შ ვ ე ბ ი.

ერთხელ სოსომ დილით ადრე,
 როცა თოვლი დაინახა,
 მიიღინა თამროსთან და
 ეს სიტყვები მიამძხა:

„ჯერ ასეთი კარგი დილა
 სულ არ მახსოვს მე ჩემს დღეში;
 ველ-მინდორი, ტყე-მთა-ბარი
 გახვეულა სულ მთლად თეთრში;
 მენ კი გმინავს! ეჰ, სარმაცო!
 გაიხედე ურთი ვარუ—
 რა ლამაზად შექმნილა
 სხეტაკ სეწრით არე-მარე...

ცა არა ჰერთის მტრედის ფერად,
 უცნაურად მოღუძულა
 და რაღაცა სცვივა, სცვივა
 თეთრი, როგორც ბამბის ქულა!“
 თამრომ მარდად ტანთ-ჩაიცვა:

„თოვლი, თოვლი მოსულაო!
 ხეძო სოსო! ჩვენს მინდორსედ
 ჯერ სიამ არვინ კასულაო?
 ახალ თოვლსე დილით რბენა
 ჩვენ დაუასწროთ ეკლას უნდა;
 ჩქარა წამო! აუაგორით
 დიდი, დიდი თოვლის კუნდა!“
 და გაიქცენ, მაგრამ მუისვე
 დაუღონდათ უცებ გული,
 მათ მინდორსედ თოვლი უშვე
 უმხოდ იყო დადარული.
 ამას შემდეგ ჩვენს ჰატარებს
 დილით უკლარ აასწრობდენ...
 ახალ-თოვლსედ ეკლასე წინ
 კარბოდენ და თამაშობდენ.

ი. გოგია.

აღიღოზმდ.

დებინდებისას სინიამ ბურვაკიც დაიჭირა. რეზიკო თავის ამქრებით მოუთმენლად მოელოდა დაკვლას ენასა. სინიამ გულ-მოდგინებით აღესა თავისი ლექური ხანჯალი.

— ეჰ, რაც ამ ხანჯალს ბურვაკი უკუწნია, ესლან მოგვცა, რეზიკო!—დაიწყო სინიამ.

— ბევრი?—შეკითხა მოუთმენარი კოვლიან.

— ბევრიო? ძამ, ცოტა?—აი ჩვენს ესოში არ დაეკეოდა.—დაიბრძაბას სინიამ და თან ესტიბარის არ გასატყვად უღვაძები ვადიკრისა.

— ძალიანა სჭრის შენი ხანჯალი, სინიავ?—შეკითხნენ აქეთ-იქით.

— კი არა სჭრის, ჭმარსავს.

— ბურვაკი შეება-შეება დრუტუნებდა და იმ წამს უცდიდა, როცა სინიამ ეასლობას შეუდგებოდა. თითქოს არ სჯეროდა

ჩვენს ღრუტუნას, რომ ადამიანი, ვერ კიდევ სახლ-განსრდნის...
სიცოცხლეს მოუსწობდა.

— ნინიამ სიყრთხილით ბურჯაკს ფეხები მოეუწობა, მიწასვედ წამოაქცია, დინკი მკვრად დაუჭირა, მკვრად თქვენს მტერს, რაც იქ ამბავი მოხდა... ღრუტუნამ ჭკვირილით მიიწმია, ნინიას ხელიდან დინკი გამოაცდლა და მოქუსლა.

— დახე, რა ქნა მკვ ოსერმა! ეჰ, სიბერეს აღარა შესძლებიარა, მჯამ მიძტუნა, მჯამ!—ნახვით ამბობდა ნინია და ბურჯაკს დასდევდა.

მოელი მინაურები აფორიაქდნენ; ვინ მოიფიქრებდა, თუ ნინიას „ბასრ ხანჯალს“ ზატარა ბურჯაკი წაუვიდოდა!

— აი, მესი კი დავუბარე მკვის ბაქია თავსა! არა, მკვ უბედურს სიბერისაკან ხელი ფრხხილებში ეპარება და რა დროს მკვისკან ბურჯაკის დაკვლავა!—დაცინვითა სთქვა ნინია-სვედ სიღო ზურის მცხობელმა.

— არქათ, ბურჯაკი კაიქცა, ბურჯაკი!—ჯიროდნენ ბავ-ჰეები და ამით ეჯიროლხედ უფრო ფრთხილბოდა, კაფოთებელი ღობე-ეორეს ესეთებოდა.

ნინია კი მინც თავისას კაიძახოდა, სიბერეში მჯამ მიძტუნაო.

მაძამ კადანწვეიტა, დიდის ვაჭკვტობისთვის ბურჯაკს სიცოც-ხლე ეჩუქოსო.

წვრილ-ფეხობა ისევე ხახლში შეიკრიბნენ.

— მვილო, რესო, როგორა სწავლობ, მვილო?—მეკით-ხს დედა.

რესიკო კახუმა, რადაც სიწითლემ დაჭკრა ეურებსხედ და ლოყებსხედ შემოურბინა, თითქოს ვიღაც ხასხურხულებდა: „ტყუილი არა სთქვასო“. ბოლოს ძლივის ამოილუდღუდა:—კარგათა ვსწავლობ.

— კარგად! შენი თავის გაფხრეწამ, მოწმობა ბით“ აღარა გაქვს აჭრელებული.—ხაერთა ღაზარაკებ შამა.

— მე რა ვქნა, მასწავლებელი არც კი მკითხავს სოღმე: სულ ერთია, არ გეცოდინებო!—დაიწყო დარცხვენით თავის მართლებებ რეხივომ.

— რათა, ის ხეში ცოდვით სავსე, რათ გიძურება მავ საქმეს და რათა მძრეტადს!—დაიწყო წუწუნით გამოსწრაფება დედამ.

— შენც აჭევი ამის სიტუვანს! მასწავლებელს ამის მტრობის მეტი დარდი არა აქვს! მოწილე არის ამისა, თუ რა არის?!—შეაწყვეტინა მამამ.

გამოკითხვიდან აღმოჩნდა, რომ გოგლიასა და ტიტოს სულ „ტრეები“ ჰყოლიათ, თუმცა მოწმობებში ორები იყო ჩამომწვრივებული.

მაგრამ რაც არის—არის! მობა ღამეს რა დროს ორებსეგ ღაზარაკია!?

ჯერ კიდევ ქალაქში რეხიკოს თავში დიდებულმა ახრმა გადაიღება: მობა ღამეს თავის დამქამებით ერთად აღილო კოქვა.

სიძღვრამი ხეყს კარდანქემებს ტოლი არა ჰქვანდათ და აღილოს კილოც მალე დაისწავლეს. ასწევდა ტიტო ჰირუელს, აუძლიებდა, მაქარივით ტებილს ჰხანს ამოარტეაჯდა და მერე სიმინდის მარცვლებივით ჩამოსოვლიდა აღილოს სიტუვებს! რეხიკოც სმა-ტებილი იყო, გვამოსმხებდა მომხილს გუკულივითა და ქვებზე მომდინარე ნაკადივით არაკრავებდა. გოგლია ბახსა იტეოდის, სუსტსა და უკულო ბახსა, მაგრამ ტიტოს ჰირუელში კველაფერი იკარგებოდა, ორთქლივით თქმებოდა.

დააწვეს, დააზირეს, რომ როდესაც ცა მოიწმინდებოდა

და მრავალი ამოვიდოდა, ჯერ თავიანთსა და მერე ბორძინათსა, აღიღო ყოქვათ, მერე ნათესავ-მეგობრებისთვის ჩამოყვლოთ და ქრისტეს შობა, დღე ნათელი და ბრწვინვალე, კველასთვის მიელოცნათ.

ცხრა-წვეწანათვის აღარ მოუცდიათ, ისე დაწუნენ.

— შენი ჭირიძე, ნინიავ, აღრიან გაგვადვიძე! — ესევე-ბოდა რესიკო.

— მამალი მეორეთ როცა შემოჰგრავს ფრთას ფრთას, გაგვადვიძებთ, თქვენ ხართ ჩემი ბატონი! — ამიყვებდა ნინია.

ძართლაც და ამ იმედით დაიძინეს.

ნინიამ კარგა მოადრებით გააღვიძა სამთავენი. წამოცვიუნენ, ტანთ ჩაიცვეს დროიანად და ზირებსეჲ წვალი შეისხეს.

დაფაცურდნენ და ძაღუ კარებთან აღიღო გაახადეს.

— აი, დაიხარდებით, დაგხარდოთ უვალმა! — გამოეკება სიღო, რომელმაც ორი კვერცხი ჩაუგორა ცარიელ ებაღლახში.

ახლა იორაძიანთკენ გასწიეს. იმათამდის ხვეი უნდა გადაეკვლოთ და კარგა გრძელი და ბხელი ორღობე.

თუძცა სამივეს გრძელ-გრძელი დაჭრელებული კომბლები ეჭირათ, მაინც მიძობდნენ, თუძცა სიმსდაღეში ერთმანეთს ამხელდნენ და აჯაურებდნენ.

ხვეამდის მანამ მივიდოდნენ, ძაღლები დაესივნენ; ბრძოლა და კომბლების ტრიალი გაიძართა. თუძცა თითო კაცსე თითო ძაღლი მოდიოდა, მაინც ხვენი კარდანქეშები დამარცხდნენ, სასტიკად დამარცხდნენ...

ხვესეჲ გაქცეულს გოგლიას ეინული ჩაუტედა და წვალში ამოიღუქმა, რესიკოს კი ძაღლი სწუდა კანჭში და შუაღამისას ააბღრიაღა, ხოლო ტიტოს მეძვიან ღობესეჲ ზირისახე დაეკაწრა.

ბუნიაშის საშუალება.

(თარგმანი)

ახალგაზრდის მშვენიერი საღამო იყო. მზე ჩასასვლელად ეშხადებოდა. ზატარა კარლო ერთი ბიჭისხედ იჯდა და ჩაუქრებული შორს გადაციქებოდა. უქმე დღე იყო. ერთის თვისი დედა გვერდით მოსჯდომოდა და ძველს ხელქებს უკერებდა. მისი მშობელი თვისუფალ დროსაც კი უსაქმოდ არ ატარებდა.

იმთი სახლი ძალიან ადვილზე იდგა; წინ ღარივით გაჭიმულიყო ფართო და გრძელი გზა. ეს გზა ბაღებს, ველებს და ქვით ნათეს მინდვრებს გარშემო უვლიდა, შემდეგ ძალიან მთაზე მიიკლავებოდა და იქ უშველებელ ფიჭვნარ ტყეში იკარგებოდა. ამ ტყის უკან ჩადიოდა ხოლმე მზე.

— დედა, შესედე იმ ძაღალ ფიჭვნარს, — უთხრა კარლო ერთმა დედას და ხელი ტუისკენ გაიწოდა. მის წვეროები მისი სხივებისაგან ოქროსფერად გამოიყურებოდა, ცა კი შორიდან აღისფრად ელვარებდა.

— მართლა, იქ არის, დედა, ბუნიაშების ქვეყანა?

— ჰო, ძვილო, ავრე ამბობენ, — მიუგო დედამ.

— მაშ, იქ ბუნიაშების დედოფალი სცხოვრობს? — შეკითხა დედას ერთი: — ნამდვილად ოქროს სასახლეში იდგება და იატაკზე წითელ ხაფურდის სალინები ექნება გაშლილი.

თითონაც ჩაბძული ექნება უკითხვად, ან ცისფერ სარკინის კაბა, ფესტ-ფორცხლის ფესნაცმელები უცმის და თავსე ოქროს, ჯიბა ედგმება. არა, დედა?

— მართლა ძალიან ღამაში რამ იქნება, — უთხრა დედამ.

— როცა გავისრდები, უსათუოდ ამ გზასე წავაღებ ბუნდიურების მოსაპოვებლად.

— მართლაც ამბობ, შვილო? — შეეკითხა დედა დიდილით.

— ძალიან გავისრდები დიდა, დედილო?

— ძალიან, შვილო, ძალიან!

— მაშინ ბუნდიურების დედოფალთან წავაღებ და, თუ შეუძლებ მისი სიამოვნება, ოქროს სასახლეს მახუქებ.

— იცა, რა გითხრა, კარლო ერიკ? ბევრი მიღის ბუნდიურების მოსაპოვებლად და სძირად ახლოსაც გაუკლიან, სოღმე ბუნდიურების ქვეყანას, მაგრამ უჭვიც კი არ უბადებიათ, რომ ბუნდიურებისთან ისე ახლოს არიან. ზოგი დედოფალს ისე გაუკლის გუბრით, რომ ვერც კი სცნობს.

— არა, მე უთუოდ ვიცნობ! — გადაჭრით წარმოხსენებ ბავშვმა. დიდი ხანი გაივლის დედა, ხეშ კასრამდის? მოკლი წელიწადი?

— არა, შვილო, ბევრად უფრო დიდი ხანი გაივლის შენს კასრამდის.

კარლო ერიკს არ ესაძიებია დედის ასეთი ზნეუნი. ბავშვს ძალიან სურდა ძალიან ეხსნა ბუნდიურების ქვეყანა, რომელიც შორს, ტუის აქით მდებარეობდა.

ერიკი აივანხედ იჯდა და თავი ხელეებზე დაეურდნო. ასე იყო დიდხანს, სანამ დედამ არ დაუძახა ვახშად. ვახშმის შემდეგ, ძალიან ძილის დროც მოუვიდა.

ბავშვი ჩაწვა ლოკინში, მაგრამ დიდხანს ვერ დამდინა: ბუნდიურების დედოფლის ფიქრი თავიდან არ შორდებოდა.

სასოკადოდ საფხულობით კარლო ერიკი მისი ამოსული-სას დგებოდა, მაგრამ იმ დღეს ხუველებრივსე ადრე წამოსტა.

ბავშვმა სარკველთან მიიბრინა. მოუბრინა ნათელა თავისკენ იტყუებდა. ერიკს ეგონა, თუ ასეავე წავალ ტეისკენ, ლარივით სწორ და განათებულ გზასზე აუცილებლად შევევრები ბედნიერების დედოფალსაო. სანქაროდ ტანთ ნაიცვა და ფეს-ავრებით გავიდა სანსლიდან.

როცა ერიკი გზას დაადგა, მიძმა შეიპურო. იქაურობა უსამსღვრო უდაბნოდ ეჩვენებოდა, მაგრამ ბავშვმა ძალ-ღონე მოიკრიბა და მოჰკურცხლა, ისე რომ უკან აღარ მოესუნდია.

ირგვლივ მუდროებს და დუმილი გამეფებულიყო. მუდრივით ჯერ არ გამოეფიქრებოდა, მინდორი დაფენილი იყო აღის-ფერ მსხვილ მარწვევით. კარლო ერიკმა მოსწვიტა ორი დიდი ფოთოლი, საბო თავის ქედში და მარწვევის კრეფას მუქვდა.

კარგა ხანი გავიდა, სინამ ბავშვი მთას მიუხსლოვდებოდა. მიდიოდა ხელის ნაბიჯით და არსებით არ უხვვდა, თუცა მარწვევის სილამძსე ერიკს იზიდავდა.

ბოლოს კარლო ერიკი მანისე ავიდა მთასე. აქ იწებოდა ტეე. წავიდა ტეე-ტეე, მაგრამ დიდხანს არ უვლია. ტეეში სიბ-ხელე იყო. ეს აღვილი სრულებით არ ჰგავდა იმ ბრწვინავლე ბედნიერების ქვეყანას, რომელსაც წინა დღით შესტრფოდა თავის სანსლის აიხნიდგან.

ერიკი დარწმუნებული იყო, ბედნიერების სამეფო მდებარეობს იმ დაბურულ ტეის იქითაო; მაგრამ ასეა ემინოდა შესულიყო ამ ბნელ ტეეში; ამიტომ გადასწვიტა, დაუჯდები და ბედნიერების დედოფალს აქ დაუცდო.

იქვე გზის ნაზირას დიდი ქვა ეგდო. ერიკი ჩამოჯდა ქვასე, ქუდი მუხლებსე დაიდო და მარწვევის ჭმას მუქვდა. ირგვლივ მუდროებს გამეფებულიყო. ბავშვი მოუთმენლად ელოდა ბედნიერების დედოფალს.

— არაყინ არ მოდის! — თავისთავის წარმოსთქვა ერიკმა.

ჯერ სიტყვა არ დაემთავრებინა, რომ ბილიკსე მსუბუქი ფეხის სმა და ატეხილ ტუიდან გამოვიდა ჰატარა ქალი. სრულებით არ ჰკავდა დედოფალს: ტანსე უბრალო ხითის კაბა ეცვა და ზოლიანი წინსაფარი ჰქონდა შემოკრული, თავსე ხელსახოცი ჰქონდა მოხვეული და ხელში თავსასურიანი ჰატარა კაბათი ეჭირა. ქალი კარლა ვრიკთან მივიდა და მის ასლოს ჩამოვდა.

— დილა მძვიდობისა, კარლა ვრიკ!—უთხრა ჰატარა ქალმა.—რა მძვენიერი მარწვევი დაკვირვება! სომ შეიძლება ვჭამო?

— ინებე!—უბასუსა ვრიკმა და გაუწოდა თავისი ქუდი. ჰატარა ქალმა დაიწყო მარწვევის ჭამა. ვრიკი კი ქვე-ქვემ კატეურებდა. ვრიკმა შენიშნა, რომ მართლა დედოფალი

უნდა ეოფილიყო. სხე სარცრად ნახი ჰქონდა და უფაღვრეა
 უარსველადვეტივით უბრუნებდა. ოქროს ყური აბრეშუმის მსგავს
 სი თმა უფაღვრეად ეყარა მხრებზე.

— ბედნიერების დედოფალი ხარ? — ჰკითხა ურიკმა, გაუ-
 ბედავად.

— დიად, — უპასუხა ქალმა დიმილით. მეცემ სასუქრების
 დასარიკებლად გამოველ. აი, ამ კალათში მიწვევა.

— მამ, სხეა? — სთქვა კარლო ურიკმა და გაიფიქრა ოქროს
 სასახლეზე, რომელიც მუშალებელი იყო, ამ ჰატარა კალათში
 ჩატეულიყო.

— უური დაბიკდე, კარლო ურიკ, მითხარი, როგორ მიცანი? —
 ჰკითხა ჰატარა ქალმა.

— თვალზე გიცანი! — უპასუხა ურიკმა ცოტა ფიქრის
 შემდეგ.

— შენ ჰკვიანი ბიჭი ხარ, — შენიშნა ქალმა და დაბლა
 თავ-დასრილმა ნახად აკოცა ორივე თვალბში, სწორედ ისე,
 როგორც ურიკის დედამ იცოდა სოლძე.

ისე ესინამოვნა ურიკს ეს ალერსი, რომ რამდენსამე ხანს
 ვერ ახერხებდა თვალბების ახელას.

— ახლა მეცა გცნობ თვალბზე, და მიიდე ჩემგან საუ-
 კეთესო სასუქარი, — უთხრა ჰატარა დედოფალმა და გაჰქრა.

„რა მომცა ხეტა? არაფერიც არ მოუცია!“ გაიფიქრა
 ურიკმა და მიიხედ-მოიხედა.

ბავშვი თავის გარშემო სასუქარს ეძებდა; ეძებდა ბალახებ-
 ში, ხავსში, რუებში, ძაგრამ არსად არა აღმოხნდა რა. ურიკი
 ძალიან დაღონდა. დაღვრედილმა ჩაიხედა თავის ქედში და
 უცებ მარწუვებ შუა შეჰნიშნა ვერცხლის დიდი ფული.

— ამას რას ვხედავ! — წამოიფიქრა კარლო ურიკმა და
 განცვიფრებული ფეხზედ წამოხტა. ფული, ბედნიერების ფე-

ლი! რა მისარბან! როგორც კი შივალ სხსლში, მანსტეაქუა
 ლაბში წაუკდებ, ხუალ ამდროს ასი ამნაირ ფულად გადაიქცე-
 ვა, მუორე დღეს—ათასად, და უოჟელ დღე შიუმტება და შიე-
 მტება, სხნამ შიელი ხუენი ოთასი სულ ფულით არ გაივსე-
 ბა. მშინ, ვიეიდი ოქროს სხსლეს, დიდ უურცხლის წაგს
 აბრეშუმის იალქნებით და თეორ ოქროს წლიქებიან ცხენს.
 ოჰ, რა კარგი იქნება!

ე. გულიხაშვილისა.

(დასასრული იქნება).

ბედნიერების სანუკრები

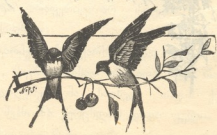

მერცხლის სიმღერა.

(გადმოკეთებული)

ჭედ-მაკრატელა მერცხალი
 მოფრინდა შორის მწრიდამს
 და ჩამოსმსხა ჭკუჭკით
 მარტს და თებერვდს ციდაძა:
 „რაც ვინდ ითოვლოთ, იწვიძოთ,
 ჟინიც მოიკლათ გულისა,
 მანც ვუღარას გასდებით:
 მადლი სხანს გასაფხულისა“.

შ. მღვიმელი.

ზამთრის პეპელები

(რუსულით)

ამთარი იყო და კარბანტელს კრიალი ვაჭქონ-
და. როცა სხლმო დაუბრუნდი, სვირობის შე-
მდეკ, მკეცადანუდ რამდენიმე სამუერა ხის
ქერქის ფერი ვაძეხი დაუვარე.

— ეს რა არის? — შექმამსხეს ბეძეებმა.

— ზეპელები, — უბანუხე მე.

ჩემი ზასუხი ვეცდა იქ მუთავს უბრალია სუძრობად მი-
ღრა. დედა-მამა კარმქოა სულ თოყლით იყო დაუბრული და
არაქის არა სჯეროდა, რომ ამ მუცკულ ზამთარში ზეპელების
დაჭერა მესმადებელი ვოყილიყო.

ზამთარი მოხსლიაყვება თუ არა, უძეტესობა ზეპელებისა,
ამ ნახ ქმნილებათა, რომელთაც ძალიან უყვართ სითბო, ცხო-
ცება, მკერამ სოკინთვის ზამთრის სესხი არ არის ასე სმი-
მო, როკარც ჩვენ ეკვინა. ამ ზეპელების ვეუყეს კეუთხის
ჭრელ-წითელ ზეპელას ვაძი. სითბოს მოუვარულ ზეპელებსაც
ქმსიან, იმეტომ რომ ზამთარში სმირად, როცა ქმინი დღე,
იღვიძებენ და დაქრიალობენ თბიანთ ბინის მხსლიობად თუ
შხეა, მამინ შორსაც მიფრინავენ სივრცეში.

ეს უწყინარნი მქერნი ზამთარს ჭებრის ან ზეპელას სხით
აჯარებენ. ჭებრათ რეება არა უძეტეს თარის ვეირისა, მკერამ,
რადგანაც ხმირად ზამთრის სესხი უსწრებს, ცხადია, სიცივისა
და უბძისლობის მიხეხით, ვერ აღწევენ სრულს თბვის კანვი-
თარებამს, ხმირად რეებიან ჭებრის სხით, შემდეგ კარდაქმნას
აღარ განიცდიან. ასევე აჯარებს ზამთარს ღამძახი „ამთარ-
ლის“ ვაძის ზეპელაც.

ზამთრის ზარულ სესხიანი დიდგანუე ზამთრის ზეპელე-

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ბი თავს აუარებენ სის ქერქ ქვეშ, სადმე ძელებ შუა
 რებსა ან ხანგრძლივში. სიძინათ სურგხედ ფრთებ აკვილებს
 და მოთმინებით ელიან კასაფსუელის ცხოველყოფელ ძღვანს,
 სითბოს. ამ უძნო, უღაზათო მდგომარეობაში მყოფი ზეპქლე-
 ბი რომ ხახოთ, ვერც კი მიიხვეთ იმ შინაბრულ, შხის სსი-
 ვებზედ მოყვდვარე, მორთულ-მოკახშულ ზეპქლებათ, რომელნიც
 ისე მსრებქედ დაცქრიადლობენ მინდურად ვეზვილთა შორის კა-
 საფსუელის კაბრწეინუებულ დღეებში.

ზამთრის მორთულობაში ამ ზაწაწა ქმნილებით ის უზირა-
 ტესობა აქვთ, რომ, რაც უნდა დაკვირვებით უცქიროთ, ვერ შე-
 აძინებთ, თუ ზეპქლას ჭეჭრი არის. იმ ხის ფერს ითვისებს,
 რომლის დრუმიაც არის მოსკენებული. როცა ეს ზეპროვანი
 ზაწაწა მწერები იძინებენ, მაშინ სრულიად უშწყოდ რჩებიან, ეო-
 ველს მხრუნველობას მოკლებულნი; ამიტომაცაა უთუოდ, რომ
 თვით ბუნებამ მიიღო თავის მყარუფლობის ქვეშ, როცა აძნა-
 რი თვისება მიანეჭა, რომ ისეთ ელფერს იღებენ, რაც კარუ-
 მისა აქვს.

თუ ოდესმე ზამთარში შეგხვდეთ აძისთანა არსებ სეირნო-
 ბის დროს, კირჩხუთ, ბავშვებო, ურთხილად წამოიყვანოთ სხელ-
 ძი. დაუწვეთით სადმე ძეუდრო ადგილის მაქრის წყალი და სუდ
 დასხით ეს ჯოსებივით გაშეშებული ჭეჭრები. ოთახის სითბო
 გამოაღვიძებს, გამოაფხიხლებს, მოამინაურებს და სულ მცირე
 ხანში თქვენი მეგობარი კახდება, მაგრამ დიდხანს კი არ კახ-
 ტხნს მისი მეგობრობა. თქვენი ერთგული მეგობარი იქნება
 კასაფსუელის ზირველ შხიან დღემდის, ვიდრე კარ-ფახჯრები არ
 გაიღებ და ვიდრე მსრებქი ნიავი არ გაიწვევს დასშულ ოთა-
 ხიდგან მინდორ-ველში თავისიუად სანავარდოდ.

პლ. ჭიჭინაძე

კატა და ცხენი.

რთ კაცსა ჰქუანდა ღამისი ცხენი. ჰატროხს მად-
 ლიუთ უკან დასდევდა. თუ სადმე შორს იქნე-
 ბოდა, ცხენი, გაიკონებდა თუ არა ჰატროხის
 ხმას, მაშინვე ელდასავით მოვარდებოდა. ერთხელ
 ცხენმა ფეხი იღრძო და თავლიდგან აღარ უშუბ-
 დნენ. ამავე დროს ბავას ზემოდ თახჩაში კატა და-
 ბინავდა თავის კნუტებით. ერთხელ კატა თავის კნუტებთან
 მადლა მიბობდავდა, გაუსნდტა ფეხი, ჩავარდა ბავაში და
 ძრიელ იტკინა თათი. ახლა კატას მადლა კნუტებთან ასვლა
 ვეღარ შეუძლო. შეუძლო მხოლოდ სახლში წასვლა საჭმელად
 და უკან დაბრუნება. დაბრუნებისას კატა ცხენს ფეხებზე კვლი-
 სებოდა, თითქო რაღაცას ეხვეწებო, კნაოდა და საცოდავად
 შეჭეურებდა. ცხენი მიხვდა კატის წადილს, კბილებით ფრთხი-
 ლად ასწია და შესვა თახჩაში კნუტებთან. კატა ეოველ დილა

ჩამოვარდებოდა ბავაში, წავიდოდა სხლადი საუხმის
 ღაფ და ისევ დაბრუნდებოდა; ცხენი ისევ შესვამდა ხოლმე
 მძვინვარე კნუტებთან.

თევზი და კიბო.

(ი გ ა ვ ი)

როსელ წუღლში თევზი კიბოს შეხვდა და, მისაღმუ-
ბის ძვკურად, ასეთის საუკუდურით მიძარდა:

— ძე უბედურო, ეს რას ჰგავს? ღამის ხელი
ისე ამოკმურეს, რომ შენს დღეში ვერც წუღლში
სეირიანი ცურვა ისწავლო, ვერც შშრდლსე სიარუ-
ლი.

— შამს ძაღე იქნება, — მიუგო კიბომ.

— ესე იგი, როდისა?

— რა წამს ხემს უურებს შენი ღამისი კაღობა შემოეს-
ძება, ხწორედ იმ დღიდან შეც საძაკაღითო ცურვა და სიარუ-
ლი შეცდინება.

აღ. შირიანაშვილი.

საქართველოს
საგარეო
საგანმანათლებლო
სააგენტოს
განმარტული
საგანმანათლებლო
სააგენტოს

(წარმოდგენილი დ. კარბელაშვილის-მიერ).

დანატკოტ კრძეღი ოთხ-კუთხი, კანჭეღვიტ შვიდ უჯრათ და დაფარუტ კქჷსს უჯრანს უვითელი და ლურჯი ბატარა ქაღალდეტი, როკორც ნანატსედ არის ნახუენები:

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
უვითე- ლი 1	უვითე- ლი 2	უვითე- ლი 3	ცარიე- ლია 4	ლურჯი 5	ლურჯი 6	ლურჯი 7

ახლა იმდენი უნდა კვადოთ, რომ უვითელი ქაღალდეტი ლურჯების ალაკს მოაქციოთ და ლურჯები უვითლებისა. ამასთან ერთ უჯრანზედ მეტს არ უნდა კადანატკოტ და ორი ქაღალდის ნატკერი ერთ უჯრანში არ უნდა მოაქქენენ!

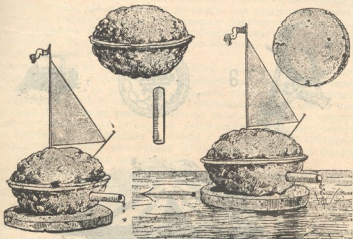
მოძრაჷი გეჷი.

ბიღუტ კაკალი, დანით ფრთხილად გაბანუტ შუასე, ამოაცადუტ ლებანი და შემდეკ ისეუ დაბწებუტ კაკლის ნატკეტი ერთმანესოტ, დაწებება შეიძლება წმინდა სხათელით. ერთ ადგილანს კანურიტუტ და ხანვიტ შიკ ბატის ფრთის შიღი (ვიხანც ფრთის კბიღის სანსრეკი აქჷს, შეიძლება მოინძაროს). ამ

მიღმი ხაზსით წყალი და, როცა ნაჭუჭი გადაესება დაუცვეით თავი, რომ წყალი არ გამოვიდეს. შემდეგ გამოხსნე-

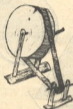
რით ზრობეა ასე, როგორც დახატულია, დააწებეთ ზედ კაპლის ნაჭუჭი, ესეც შეიძლება წმინდა სხთლით. ჩაურჭეთ ანძა ასხნთისა და ქაღალდის იაღქანი გარეკეთით, მოიტანეთ ტანტით წყალი და გარეშით ზედ თქვენი გემი, შემდეგ ასხენით თვე-დაცული მილი და, როცა წყალი წვეთას დაიწვეებს, გემი დაიძვრის და წავა ძეორე მხარეს.

რ ე ბ უ ს ი .

საქონლური
ბიზნისი

წარმოდგენილი კ. დარაშვილის მიერ.

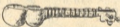

”

მ

კ

”

ს
ბუნს რ კლბა?

მე-2 №-ში მოთავსებულ ჩაბუსის აღსნა:

წედე გუბიხევა.

Открыта подписка на 1911 г.

на еженедельную общественно-педагогическую газету

ШКОЛА И ЖИЗНЬ

съ еженѣчными приложениями.

Въ книжкахъ приложений, которыми за годъ составятъ около 80 печатныхъ листовъ, будутъ помѣщаться цѣльные произведенія русскихъ и иностранныхъ авторовъ, старыя классическія, или выдающіяся новѣйшія, или касающіяся наиболее интересныхъ вопросовъ текущаго времени. Три книжки приложений будутъ посвящены памяти Л. Н. Толстого, Н. И. Пирогова и работахъ извѣстнаго нѣмецкаго педагога Кершенштейнера. Въ числѣ приложений—три сборника, специально посвященные нашей низшей, средней и высшей школамъ.

Газета издается по слѣдующей программѣ: 1) Руководящія статьи по вопросамъ: а) организации школы и школьнаго законодательства, б) общепедагогической теоріи и практики. 2) Статьи по различнымъ вопросамъ образования и воспитанія. 3) Фельетоны, характеризующій по преимуществу внутреннюю жизнь школы или популяризирующій различныя стороны знанія. 4) Обзоръ печати. 5) Хроника образования: дѣятельность законодательныхъ учреждений, правительства, мѣстнаго самоуправления и т. д. 6) Хроника школьной жизни въ Россіи и за границей. 7) Обзоріе специальной литературы русской и иностранной. 8) Справочный отдѣлъ съ подлѣтками отъѣздовъ редакціи на запросы подписчиковъ.

Въ газетѣ принимаютъ участіе, въ числѣ прочихъ, слѣдующія лица:

Проф. М. М. Алексѣенко, акад. В. М. Бехтеревъ, проф. И. И. Богманъ, И. П. Вѣдоконскій, проф. В. А. Вагнеръ, В. П. Вахтеровъ, акад. В. И. Вернадскій, В. А. Гердь, проф. Н. А. Гредескулъ, проф. Д. Д. Гримъ, Я. Я. Гуревичъ, проф. В. Я. Данилевскій, Я. И. Дунечинскій, Е. А. Звягинцевъ, проф. П. Ф. Каутеренъ, проф. М. Я. Капустинъ, проф. Н. И. Карбень, проф. М. М. Козалевскій, акад. А. Ф. Кони, проф. Н. В. Ланге, А. Л. Липовскій, проф. И. В. Лучинскій, прор. А. А. Мануйловъ, П. Н. Милюковъ, Н. Ф. Михайловъ, проф. А. П. Нечаевъ, акад. Д. Н. Овсянко-Куликовскій, Ф. Ф. Ольденбургъ, А. Н. Острогорскій, А. В. Петрищевъ, И. И. Петрункевичъ, А. С. Пругавичъ, Н. А. Рубакинъ, М. А. Стаховичъ, Г. В. Титовъ, Д. И. Тихомировъ, графъ И. И. Толстой, Н. В. Тулуновъ, проф. Г. В. Хломинъ, В. И. Черноускій, проф. Г. И. Челпановъ, Н. В. Чеховъ, П. М. Шестаковъ, А. И. Шингаревъ, акад. И. И. Янжулъ и многіе другіе.

Изъ иностранныхъ ученыхъ, между прочимъ, обѣщали свое участіе въ газетѣ слѣдующія лица: проф. Рене Вормсъ, Шарль Жидъ, извѣстный французскій педагогъ Брюссонъ, фе-Гревъ и др.

Редакція газеты имѣетъ корреспондентовъ въ разныхъ городахъ имперіи и специальныхъ корреспондентовъ въ Г. Советѣ и Г. Душѣ.

Подъ общей редакціей Г. А. Фальборка.

П о д п и с а н а ц ѣ н а : на годъ на 6 м. на 3 м.

Съ доставкой и пересылкой въ города имперіи **6 р. 3 р. 2 р.**

Принимается подписка на два мѣсяца—съ 1 го ноября до конца года—1 руб.

Для учащихъ въ начальныхъ училищахъ допускается разсрочка по 1 р. за каждые 2 мѣсяца. Лица, подписавшіяся до 1-го января 1911 г., получаютъ газету въ 1910 г. бесплатно.

Газета выходитъ съ ноября мѣсяца Пробныя №№ высылаются бесплатно.

Подписка принимается: въ Главной Конторѣ, Петербургъ. Кабинетская, № 18, тел. 547—34, во всѣхъ почтово-телеграфныхъ конторахъ Россіи и въ книжныхъ магазинныхъ.

Объявленія принимаются въ Главной Конторѣ газеты. Цѣна объявленій за строку непарелю на первой страницѣ 60 коп., позади текста—30 коп.

Издатели: *Н. В. Милоковъ и Г. А. Фальборка.*

